

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

15 iulie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Petru Ursache

judecători – Ghenadie Nicolaev și Petru Moraru,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Beruceașvili Andrei în numele inculpatului Druță Ion, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 20 ianuarie 2015 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 martie 2015, în cauza penală privindu-l pe

Druță Ion Anton, născut la 01 februarie 1971, originar în s. Țibirica, r-nul Călărași și domiciliat în mun. Chișinău, str. Frumoasa, nr. 41.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 24.11.2014 – 20.01.2015;

Instanța de apel: 11.02.2015 – 26.03.2015;

Instanța de recurs: 03.06.2015 – 15.07.2015.

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 20 ianuarie 2015, Druță Ion a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 290 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, Druță I., în circumstanțe necunoscute organului de urmărire penală, a intrat în posesia unui pistol model „TT” calibru industrial 7,62x25 mm și o grenadă antitanc de model „RPG - 18”, care le-a păstrat fără autorizația corespunzătoare până la 14, și respectiv 15 mai 2014.

Tot el, ulterior, având scopul înstrăinării acestei arme și muniții fără autorizația

corespunzătoare, în scopul obținerii de profit, la 14 mai 2014, în mun. Chișinău, i-a transmis contra unei sume de bani cetățeanului Mihai Munteanu, jurnalist în cadrul Programului de Raportare a Crimei Organizate și Corupției, un pistol de model „TT”, cal.7,62x25mm.

Ulterior, Druță I., în continuarea acțiunilor sale criminale, împreună și după o înțelegere prealabilă cu o persoană, identitatea căreia nu este cunoscută de către organul de urmărire penală, în privința căreia urmărirea penală a fost disjunsă într-o procedură separată, având scopul comercializării fără autorizație corespuanzătoare a munițiilor, la 15 mai 2014, s-a întâlnit cu Munteanu M., jurnalist în cadrul Programului de Raportare a Crimei Organizate și Corupției, la terasa hotelului „Leogrand”, mun. Chișinău, str. Mitropolit Varlam, 77, iar persoana necunoscută organului de urmărire penală, în privința căreia urmărirea penală a fost disjunsă într-o procedură separată, în timp ce se afla lângă automobilul de model „VW Tiguan”, cu n/î C QO 458, ce îi aparține lui Druță I., care era parcat lângă hotelul „Codru”, mun. Chișinău, str. 31 August 1989, nr. 127, la indicația lui Druță I. a transmis din automobilul sus indicat, lui Mihai Pogan, care activa în calitate jurnalist în cadrul Programului de Raportare a Crimei Organizate și Corupției, și acționa împreună cu Munteanu M., o grenadă antitanc de model „RPG-18”. Conform raportului de expertiză nr. 6405 din 28.07.2014, obiectul dat constituie grenadă antitanc reactivă de model „RPG-18” (MYXA), confecționată industrial, care reprezintă o armă de unică folosință, destinată pentru nimicirea tancurilor, autotunurilor și altor mijloace mecanizate și blindate ale adversarului. În interiorul dispozitivului de lansare se află o lovitură cumulativă de tip „PG-18”, calibrul 64 mm, care face parte din categoria munițiilor și care este utilă pentru a fi folosită după destinație. Pentru vânzarea armei și muniției date, Druță I., a primit mijloace bănești în sumă de 1000 euro, ceea ce conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei este echivalent cu suma de 18 717 lei.

Ulterior, Munteanu M. a plasat arma de foc de model „TT” cal. 7,62x25 mm și grenada antitanc de model „RPG-18”, într-o fâșie forestieră, situată în extravilanul satului Vărzărești, r-nul Nisporeni, fapt despre care a anunțat organele competente.

În baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța de fond a reținut că, *de drept*, faptele inculpatului Druță I. întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 290 alin. (2) lit. b) Cod penal - păstrarea și comercializarea armelor de foc și a munițiilor fără autorizația corespuanzătoare, de către două sau mai multe persoane.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată, împotriva acesteia a declarat apel în termenul și modul stabilit avocatul Beruceașvili Andrei în numele inculpatului Druță I., care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi decizii, prin care inculpatul să fie achitat de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 290 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Prin cererea de modificare a cerințelor apelului, apelantul a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul

Druță I. să fie condamnat în baza art. 290 alin. (1) Cod penal la o pedeapsă non-privativă de libertate, motivînd că fapta imputată inculpatului Druță I. a fost comisă de el singur, nefiind implicate alte persoane. De asemenea, consideră că instanța de fond, la individualizarea pedepsei, nu a ținut cont de circumstanțele cauzei, de persoana inculpatului, de starea lui de sănătate și de prezența persoanelor la întreținerea sa.

Totodată, apelantul a indicat că la baza sentinței de condamnare au fost reținute probe a căror veridicitate este pusă la îndoială și probe care au fost obținute prin provocare, care au facilitat și încurajat persoana la săvîrșirea infracțiunii.

Instanța nu a cercetat probele sub toate aspectele, omițînd în acest sens să cerceteze și să se expună asupra înregistrărilor video la care face referire unul din martori, ba mai mult, acestea au fost puse la baza sentinței, în pofida faptului că lipseau la materialele cauzei.

La fel, consideră că acțiunile inculpatului au fost greșit încadrate, nefiind suficiente probe care demonstrează săvîrșirea acțiunilor criminale în complicitate, fiind necesar de a reîncadra acțiunile conform art. 290 alin (1) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 martie 2015, apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței.

5. Pentru a motiva decizia adoptată, instanța de apel a menționat că, în urma verificării suplimentare a probelor administrate pe caz, rezultă că instanța de fond a examinat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, care au confirmat și justificat vinovăția inculpatului **Druță I.** în baza art. 290 alin.(2) lit. b) Cod penal.

Motivele apelului despre nevinovăția inculpatului I. Druță în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 290 alin. (2) lit. b) Cod penal au fost constatate ca fiind declarative, irelevante și au fost respinse ca nefondate, ori inculpatul personal, fiind în discuție cu M. Munteanu a confirmat că armele le procură de la persoane din cadrul Armatei 14 dislocate în Transnistria și nu este nici o problemă a procura arme în număr nelimitat. Mai mult ca atît, I. Druță a și contactat în prezența lui M. Munteanu persoana pe nume Oleg din Transnistria care nemijlocit avea implicare în comercializarea armelor.

Astfel, instanța de apel a respins poziția aleasă de către I. Druță prin care formal recunoaște păstrarea și comercializarea armelor, declarînd că le are de mai mult timp și a dorit a se debarasa de ele motiv din care le-a vîndut, mizînd pe șansa inducerii în eroare a instanței cu scopul de a fi reîncadrate faptele sale conform art. 290 alin. (1) Cod penal, și ulterior de a putea beneficia de o pedeapsă non-privativă de libertate. Poziția aleasă de inculpat nu a putut fi acceptată și din considerente că faptul comercializării a fost dovedit, ori la acțiuni de comercializare obligatoriu s-ar impune prezența a cel puțin două persoane, astfel calificativul acțiuni săvîrșite de două sau mai multe persoane pentru păstrare și comercializare armelor și munițiilor prevăzut la

art. 290 alin. (2) lit. b) Cod și-a găsit pe deplin confirmare în acțiunile inculpatului I. Druță.

La fel, au fost apreciate critic declarațiile inculpatului Druță Ion modificate în cadrul ședinței instanței de apel precum că fapta de păstrare și comercializarea a armelor de foc și a munițiilor fără autorizația corespunzătoare a fost comisă de el singur, nefiind implicate și alte persoane, neprezentând careva date veridice ce ar combate declarațiile sale anterioare și neexpunând concret de unde, sau de la cine când și în ce condiții a intrat în posesia armelor vândute, arme care prin înscrisurile de identificare se constată a fi provenite din dotarea Armatei 14 din Transnistria.

La aplicarea pedepsei, instanța de fond s-a condus de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, ținând cont de gravitatea infracțiunilor comise fiind din categoria celor grave, de persoana inculpatului că are la întreținere trei copii minori și la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, de antecedentele penale stinse, concluzionând asupra faptului că inculpatul a fost în conflict cu legea și prin urmare, nu există motive de stabilire a unei pedepse non-privative de libertate, motiv pentru care instanța de apel a considerat pedeapsa stabilită inculpatului ca fiind echitabilă.

6. Împotriva decizie instanței de apel a declarat recurs ordinar avocatul Beruceașvili Andrei în numele inculpatului Druță I., care invocând temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10), 12) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărârilor judecătorești, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Druță I. să fie condamnat în baza art. 290 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea unei pedepsei neprivative de libertate.

Recurentul invocă faptul că semnul calificativ „de două sau mai multe persoane” nu poate fi reținut, pe motiv că probele administrate nu dovedesc participarea în acțiunile inculpatului Druță I., motivînd că instanța de apel a examinat cauza penală depășind limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, prin constatarea următoarei fapte: *„armele le procură de la persoane din cadrul Armatei 14 dislocate în Transnistria și nu este nici o problemă a procura arme în număr nelimitat. Mai mult ca atât I. Druță a și contactat în prezența lui M. Munteanu persoana pe nume Oleg din Transnistria care nemijlocit avea implicare în comercializarea armelor...»*, *«...Poziția aleasă de inculpat nu poate fi acceptată și din considerente că faptul comercializării a fost dovedit, ori la acțiuni de comercializare obligatoriu sar impune prezența a cel puțin două persoane, astfel calificativul acțiuni săvârșite de două sau mai multe persoane pentru păstrare și comercializare armelor și munițiilor prevăzut la art. 290 alin. (2) lit. b) CP și-a găsit pe deplin confirmare în acțiunile inculpatului I. Druță”*. Însă, faptele menționate, adică – procurarea armelor de la Armata nr. 14 din Transnistria, participarea persoanei pe nume „Oleg” în comiterea infracțiunii, precum și participarea martorului Mihai Munteanu la comiterea infracțiunii, nu i-au fost incriminate condamnatului Druță Ion.

Se mai indică faptul că în situația când inculpatul a fost pus sub învinuire în baza art. 290 alin. (2) lit. b) Cod penal, adică cu reținerea semnului calificativ „două sau mai multe persoane”, acțiunile inculpatului urmau a fi calificate prin art. 42, 43,

44 sau 45 a Codului penal, cu delimitarea juridică concretă a acțiunilor fiecăruia din presupușii coparticipanți.

Consideră că declarațiile condamnatului Druță Ion, și poziția ultimului referitor la lipsa complicilor la comiterea acestei infracțiuni nu au fost combătute prin careva probe pertinente și admisibile nici în instanța de fond, nici în instanța de apel. În realitate, faptul existenței a unui coparticipant la comiterea infracțiunii a fost „inventat” special pentru a agrava situația inculpatului, or, reieșind din materialele cauzei urmărirea penală a fost pornită în baza art. 290 alin. (1) Cod penal, iar învinuirea în baza art. 290 alin. (2) lit. b) Cod penal a fost înaintată numai cu scopul de a aplica măsura preventivă sub forma de arest preventiv. În materialele cauzei penale lipsesc cu desăvârșire careva probe ce confirmă participarea altor persoane la comiterea infracțiunii, iar acțiunilor condamnatului de către instanța de fond și instanța de apel li s-a dat o încadrare juridică greșită în baza art. 290 alin. (2) lit. b) Cod penal.

De asemenea, recurentul invocă faptul că organul de urmărire penală din motive neclare nu l-a interogat în calitate de martor pe Pogan Mihai și nu a ridicat și cercetat în ordinea stabilită înregistrările video de preluare a lansatorului de grenade din automobilul inculpatului.

Recurentul nu este de acord nici cu pedeapsa stabilită de instanțele de fond, susținând că instanțele de judecată la stabilirea pedepsei nu au aplicat prevederile art. 78 alin. (1) Cod penal, care stipulează că *în cazul în care instanța de judecată constată circumstanțe atenuante la săvârșirea infracțiunii, pedeapsa principală se reduce sau se schimbă după cum urmează: dacă minimul pedepsei cu închisoare prevăzut la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod este mai mic de 10 ani, pedeapsa poate fi redusă pînă la acest minim.* Respectiv după constatarea prezenței circumstanțelor atenuante în cazul condamnatului, instanțele de judecată urmau să reducă pedeapsa pînă la minimum posibil a sancțiunii cu închisoare prevăzute de articolul din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

Nu s-a ținut cont de toate circumstanțele cauzei și în mod eronat au fost interpretate și aplicate prevederile art. 61 și 75 Cod penal, nu s-a ținut cont de circumstanțele atenuante invocate de apelant, de personalitatea celui vinovat, de influența pedepsei asupra corectării și reeducării inculpatului Druță I., de lipsa antecedentelor penale, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia și starea precară a sănătății, dar și de căința sinceră a inculpatului.

7. Pe marginea recursului a depus referință procurorul din Procuratura de nivelul Curții Supreme de Justiție, care a solicitat respingerea recursului, cu menținerea deciziei.

8. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, or în vederea acestei statuări se expun următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii

instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Autorul recursului invocă prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) și 12) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale sau atunci când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Referitor la argumentul formulat în privința depășirii limitelor formulate în rechizitoriu de către instanța de apel, prin constatarea calificativului „de către două sau mai multe persoane”, menționând că cealaltă persoană este „Oleg”, fapt care nu a fost reținut în rechizitoriu, Colegiul penal reiterează că potrivit părții constatatoare a deciziei contestate, instanța de apel a reținut în totalitatea fapta descrisă în rechizitoriu, fără a include persoana „Oleg” în această faptă, or, potrivit *Hotărârii explicative a Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 5 din 19.06.2006 privind sentința judecătorească*, la pct. 5, aliniatul trei, se reflectă următoarele: **„Dacă cauza în privința mai multor învinuiți este disjunsă într-o procedură separată, în sentință se indică despre săvârșirea infracțiunii de către inculpat împreună cu alte persoane, fără precizarea numelui și prenumelui lor.”**

Așadar, în fapta constatată de către instanța de apel nu a fost nominalizat nici un „Oleg”, însă reieșind din declarațiile date de inculpat în instanța de apel, rezultă că acesta l-a contactat pe un oarecare „Oleg” la data de 14 mai 2014 (f.d. 52, vol. II), în prezența martorului Munteanu Mihai, care la rîndul său a declarat că a înțeles din spusele lui Druță Ion că o persoană de încredere se află în mașina lui și o supraveghează (f.d. 53, vol. II). În asemenea împrejurări, instanța de apel, în partea motivatorie a conchis că, reieșind din declarațiile inculpatului și a martorului Munteanu Mihai, au existat cu certitudine și alte persoane, care împreună cu Druță Ion comercializau arme și muniții, ceea ce a constituit mijloc de probă pentru a dovedi calificativul „de către două sau mai multe persoane”.

La alegația recurentului privind necesitatea determinării rolului inculpatului, prin prisma unui articol din art. 42, 43, 44 sau 45 ale Codului penal, în cazul în care, în prezenta cauză penală a fost reținut semnul calificativ „de către două sau mai multe persoane”, Colegiul penal remarcă faptul că, prin rechizitoriu, cât și potrivit faptelor constatate de instanțele de fond a fost stabilit că inculpatul Druță Ion, **„...împreună și după o înțelegere prealabilă cu o persoană, identitatea căreia nu este cunoscută de către organul de urmărire penală, în privința căreia urmărirea penală a fost disjunsă într-o procedură separată, având scopul comercializării fără autorizație corespunzătoare a munițiilor...”**.

Din secvența expusă mai sus, se atestă faptul că fapta incriminată inculpatului a fost comisă de către două sau mai multe persoane, iar printr-o asemenea agravantă, se înțelege participația simplă, care potrivit art. 44 Cod penal, presupune săvârșirea unei infracțiuni în comun, în calitate de coautori, de către două sau mai multe persoane.

Prin urmare, viziunea recurentului potrivit căreia organul de urmărire penală urma să califice suplimentar fapta inculpatului și în baza unui articol dintre 42, 43, 44 sau 45 din Codul penal nu poate fi reținută ca fiind întemeiată, deoarece prin calificarea suplimentară în baza art. 44 Cod penal se dublează același semn calificativ al infracțiunii vizate (art. 44 Cod penal) sau invers, acesta este în contradictoriu cu prevederile art. 42, 43, 45 Cod penal, ceea ce din punct de vedere al dreptului material nu este admisibil.

În același context, în vederea respingerii argumentelor din recurs invocate de recurent privitor la chestiunea de apreciere a probelor, instanța de recurs reamintește că, la etapa judecării recursului nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele ierarhic inferioare, acestea fiind atributul exclusiv al instanțelor de fond și de apel. Deci, instanța de recurs va verifica temeiurile invocate de recurent, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanța de fond și cea de apel, corectitudinea condamnării inculpatului Druță Ion privind învinuirea imputată acestuia prin rechizitoriu.

Cît privește critica recurentului cu privire la faptul că organul de urmărire penală din motive neclare nu l-a interogat în calitate de martor pe Pogan Mihai și nu a ridicat și cercetat în ordinea stabilită înregistrările video de preluare a lansatorului de grenade din automobilul inculpatului, instanța de recurs susține că pe tot parcursul examinării cauzei, în instanțele de fond, prin prisma art. 68 alin. (1) pct. 7) Cod de procedură penală, apărătorul inculpatului era în drept de a înainta cereri și demersuri prin care putea solicita audierea martorului vizat, lucru care nu s-a făcut, iar invocarea unui asemenea argument în instanța de recurs este vădit neîntemeiat.

Totodată, nu poate fi reținută ca întemeiată critica avocatului Beruceașvili Andrei în partea ce ține de individualizarea pedepsei lui Druță Ion, deoarece la individualizarea pedepsei închisorii s-au reținut circumstanțele ce vizează personalitatea inculpatului, faptul că are la întreținere 3 copii și nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, fapt ce a determinat instanțele de fond de a nu-i stabili maximul prevăzut de sancțiunea infracțiunii incriminate, iar pe de altă parte, s-a reținut lipsa antecedentelor penale, însă ambele instanțe au conchis că inculpatul nu se află la primul conflict cu legea penală, iar din acest considerent nu a fost posibil de a-i stabili pedeapsa minimă, după cum solicită recurentul în recursului declarat.

În aceeași ordine de idei, Colegiul penal subliniază că prevederile art. 78 alin. (1) Cod penal, constituie un drept al instanței, și nu o obligație a acesteia, iar acest drept, poate avea aplicabilitate, reieșind din totalitatea circumstanțelor și împrejurărilor de fapt reținute pe cauză în cumul cu intima convingere a judecătorului.

La cele expuse mai sus, instanța de recurs se pronunță și asupra corectitudinii unei individualizări legale și proporționale a pedepsei stabilite, din care motive nu se va implica în partea stabilirii pedepsei de către instanțele ierarhic inferioare.

Astfel, în virtutea considerentelor expuse, constatînd că în cauză există o concordanță deplină între probele administrate și situația de fapt stabilită de instanța

de fond și cea de apel în privința inculpatului, nefiind identificată de instanța de recurs prezența erorilor judiciare prevăzute de pct. 10) și 12) din alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul penal consideră ca fiind neîntemeiate criticile formulate sub acest aspect de către recurentul Beruceașvili Andrei.

9. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Beruceașvili Andrei în numele inculpatului Druță Ion împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 martie 2015, în cauza penală în privința lui ***Druță Ion Anton***, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 14 august 2015.

Președinte

Judecător

Judecător

Petru Ursache

Ghenadie Nicolaev

Petru Moraru